

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 24.08.2026 nr 7-2/26-01603-1,
RK/26-0932/-1K

Meie 21.09.2026 nr 8-2/6108

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu „Taustakontrolli teenuse nõuded“ kooskõlastamine

Austatud minister

Riigikantselei on esitanud kooskõlastamisele Vabariigi Valitsuse määruse „Taustakontrolli teenuse nõuded“ eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu, esitades selle kohta järgmised märkused.

1. **Eelnõu § 2 lg 2** – seletuskirjas on öeldud, et taustakontrolli teenus ei ole eraldiseisev andmekogu, vaid e-äriregistri juurde arendatud infotehnoloogiline lahendus, mille eesmärk on võimaldada ETO-l e-äriregistri kaudu kontrollida võimalikult lihtsalt tema tagatava teenuse riskianalüüsis kindlaksmääratud olulisi ülesandeid täitva töötaja (mh tema alltöövõtjate töötajate) karistatuse andmeid.

Selline selgitus jätab ekslikult mulje, et taustakontrolli teenus on e-toimiku või e-äriregistri koosseisuline osa. Tegelikult ei ole taustakontrolli teenus nende süsteemide osa, vaid eraldiseisev lahendus, mille kasutamiseks võimaldatakse juurdepääs e-toimiku kaudu. Palume seletuskirja muuta nt järgmiselt - *taustakontrolli teenus ei ole e-äriregistri ega e-toimiku osa ega eraldiseisev andmekogu, vaid eraldiseisev infotehnoloogiline lahendus, millele võimaldatakse juurdepääs e-toimiku kaudu.*

2. **Eelnõu § 5 lg 4 p 3** – sätte kohaselt on Andmekaitse Inspeksioonil taustakontrolli teenusele juurdepääs isikuandmete töötlemisele kehtestatud nõuete täitmise üle järelevalve tegemiseks. Juhime tähelepanu, et Andmekaitse Inspeksiooni järelevalvepädevus ja õigus isikuandmeid töödelda tuleneb isikuandmete kaitse üldmäärusest, seetõttu ei ole määruuses sellekohast sätet vaja. Palume sätte määruusest välja jätta.
3. **Eelnõu § 6 lg 2** – seletuskirjas on selgitatud, et tsiviiltoetuse registrisse kantud andmeid töödeldakse, et tuvastada, kas karistusregistrisse kantud isikuandmeid päritakse ETO nimel ja taustakontrolli tegemise eesmärgil. Palume seletuskirja selgitust täiendada, tuues välja, milliseid andmeid andmekogust päritakse ning millisel eesmärgil.
4. **Eelnõu § 7** – seletuskirjas on selgitatud, et taustakontrolli teenuse logiandmeid võib säilitada taustakontrolli teenuses kuni KORKS § 85 lõikes 8 sätestatud tähtajani, misjärel andmed kustutatakse. Selgitame, et andmete säilitamise tähtaeg peab olema kindlaks määratud, sellise sõnastuse puhul „võib säilitada“ jääb võimalus, et logiandmeid võib kustutada ka enne KORKSi § 85 lõikes 8 sätestatud tähtaja saabumist. Juhul kui logisid ei ole vaja seaduses sätestatud tähtajani säilitada, tuleb logide säilitamiseks põhimääruses ette näha lühem tähtaeg. Logide säilitamise tähtaeg ei saa olla üksikotsus, vaid tuleb sätestada määruuses. Palume eelnõu sõnastust vastavalt täpsustada.

5. **Seletuskiri** – HÕNTE § 41 lg 2 p 3 kohaselt tuleb seletuskirja esimeses alaosas „Sisukokkuvõte“ nimetada mh eelnõu mõju halduskoormusele. Palume seletuskirja täiendada teabega, et kõnealune eelnõu ei mõjuta ettevõtjate, inimeste ega vabaühenduste halduskoormust.

Lisaks juhime tähelepanu, et mõiste „halduskoormus“ tähistab riigi tegevusest riigivälistele adressaatidele tulenevat koormust, samas kui riigiasutusele langevat koormust tuleb käsitada töökoormusena. Palume vastavalt parandada seletuskirja 5. osa viimane lause.

6. Seletuskirjas on kulude kohta öeldud järgmist: "Riigikantselei täidab määruse rakendamisel jätkuvalt eelnõus sätestatud vastutava töötleja ülesandeid ning RIK volitatud töötleja ülesandeid. Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid ega tulusid. Taustakontrolli teenus võimaldab selleks volitatud isikutel saada seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks karistusregistrisse kantud andmeid isiku karistatuse kohta riigilõivuvabalt."

Palume seletuskirja täiendada märkega, et taustakontrolli teenuse arendamise ja ülalpidamisega seotud RIK-i kulud katab Riigikantselei.

Peame vajalikuks rõhutada, et kõikide edasiste taustakontrolli teenuse tehnilise lahenduse alaste tööde planeerimisel, mis vajavad RIK-i poolseid arendusi ja analüüse, palume aegsasti võtta ühendust ka Justiits- ja Digiministeeriumiga. Peame oluliseks, et tööde planeerimisel on Riigikantselei selleks eraldanud kohased vahendid ning sellealased kokkulepped on osapoolte (JDM, RIK, RK jt) vahel saavutatud mõistliku aja jooksul enne tööde tellimist/teostamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Katariina Kärsten 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee
Kristel Niidas
Joel Kook